

Population and **REPRODUCTIVE HEALTH**

Basic Social Theories Involved with Reproductive Health

ผู้สอน

รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุ อภิสมานะโยธิน

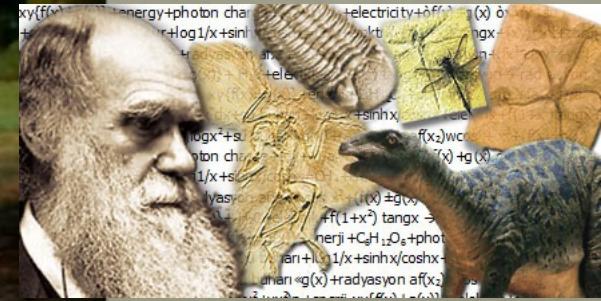
MODEL & THEORY

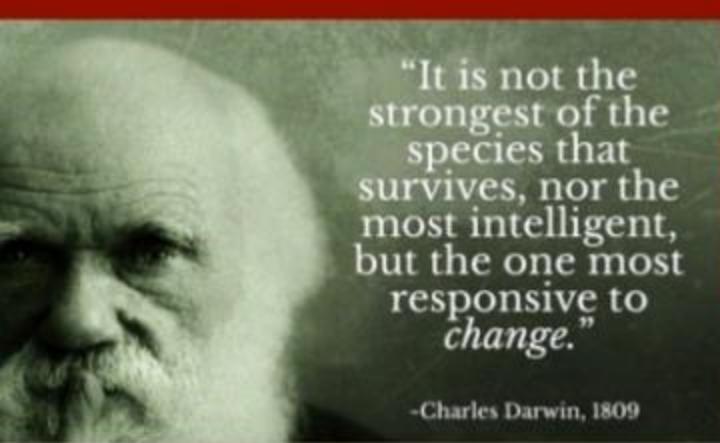
- ตัวแบบทางสังคม (Model of Society) คือ ภาพของความจริงทางสังคม ซึ่งนักมนุษยวิทยาและสังคมวิทยาใช้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางสังคม
- ทฤษฎี (Theory) หมายถึง ข้อสรุปที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ การกระทำ หรือ พฤติกรรมของคนในสังคมอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นความคิดและความรู้ที่เป็นระบบ อันได้จากการเบี่ยงบวิธีศึกษาทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างข้อสรุปในการอธิบายสังคม

EVOLUTIONISM

- ทฤษฎีวัฒนาการ หรือ วัฒนนิยม (Evolutionism) ถือว่า สังคมมนุษย์ จะมีวัฒนาการจากโครงสร้างง่ายๆ มาสู่สังคมที่มีโครงสร้างซับซ้อนมากขึ้น

"It is not the strongest of the species that survives, nor the most intelligent, but the one most responsive to change."

-Charles Darwin, 1809

CHARLES DARWIN

- Charles Darwin ให้แนวคิดว่า สิ่งมีชีวิตทั้งหลายมีวิวัฒนาการมาจากสิ่งมีชีวิตที่มีโครงสร้างง่ายๆ มา มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยมีหลักสำคัญคือ
 - การเลือกสรรโดยธรรมชาติ (Natural Selection) ซึ่งธรรมชาติมักจะเลือกคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่การดำรงชีวิตอยู่ไว้ และถ่ายทอดเข้าสู่ร่างกายของสิ่งมีชีวิตในรุ่นต่อมา
 - ชีวิตแข็งแรงที่สุดจะอยู่รอด (Survival of the Fittest) ซึ่งสิ่งมีชีวิตที่แข็งแรงหรือเหมาะสมที่สุดจะมีโอกาสแพร่พันธุ์มากที่สุด

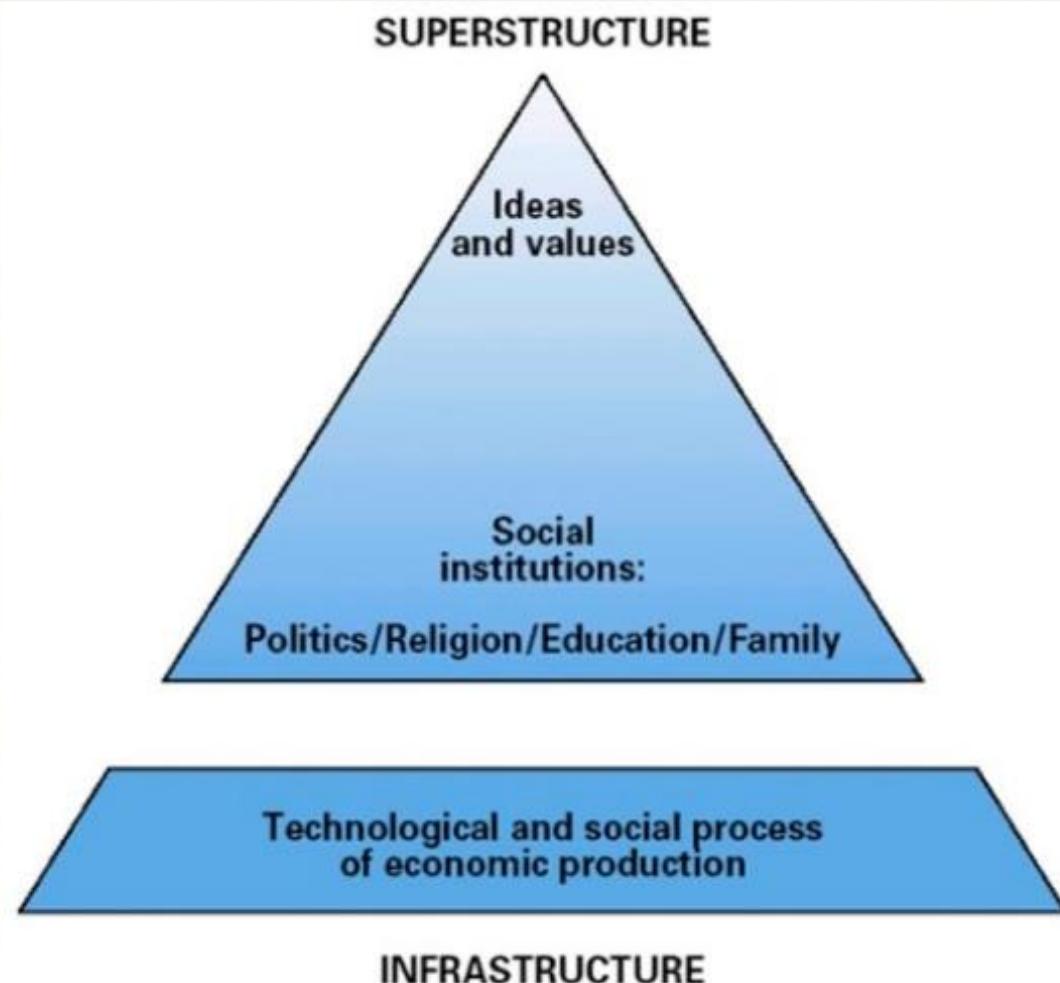
STRUCTURAL-FUNCTIONALISM

- ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural-Functionalism)
 - Auguste Comte, Herbert Spencer, Emile Durkheim, Talcott Parsons
 - สังคมเหมือนกับสิ่งมีชีวิต (Biological Organism) ซึ่งประกอบด้วย ระบบหรือ ส่วนต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์แบบบูรณาการ (Integration) และทำหน้าที่ให้ สังคมดำรงอยู่ได้ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Utilitary)
 - โครงสร้างต่างๆ จะทำหน้าที่แตกต่างกัน แต่ประสานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และเกิดเป็นดุลยภาพอันเป็นผลมาจากการยึดเหนี่ยวทางสังคม (Solidarity) โดยนับว่าเป็นแนวคิดที่เน้นระเบียบทางสังคม และ ความสมดุลย์และการรักษา ดุลยภาพ

แนวคิด Political-Economy

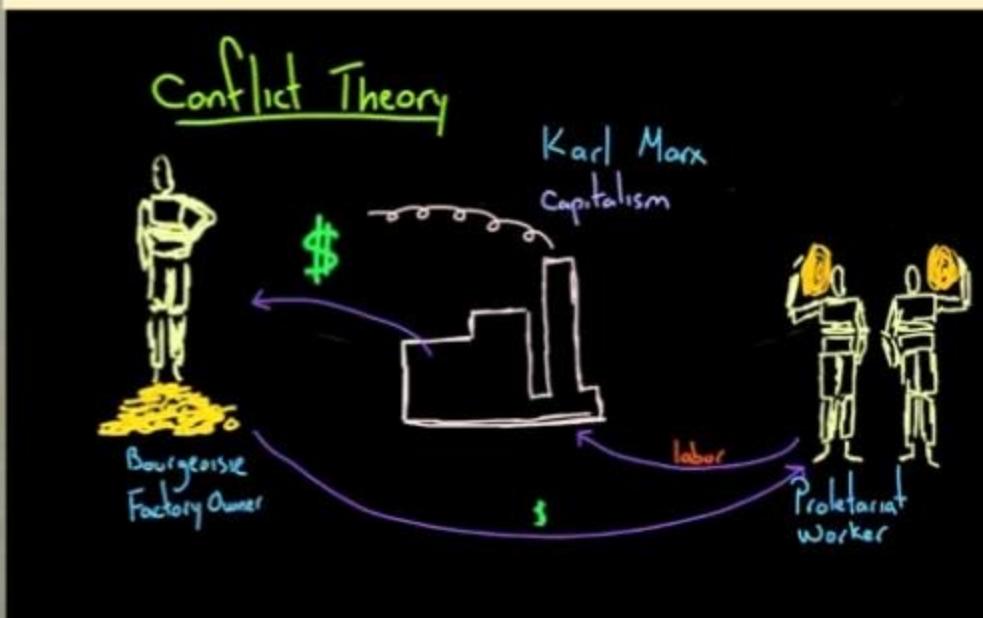
เศรษฐศาสตร์การเมือง

- โครงสร้างส่วนล่าง ซึ่งเกิดจาก พลังการผลิต ได้แก่ แรงงาน และ เครื่องมือ กับความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการผลิต ได้แก่ ทุน และที่ดิน ซึ่งเป็นความขัดแย้ง และต่อสู้ทางชนชั้น อันเป็นส่วน ประกอบของวิถีการผลิต (Mode of Production) นั้นเป็นตัว กำหนดโครงสร้างส่วนบน ได้แก่ ค่านิยม กฎหมาย การเมือง อุดม การณ์และปรัชญาของสังคม

CONFLICT

- ทฤษฎีขัดแย้ง มองว่า ช่วงชั้นทางสังคมก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งดี ซึ่งเด่น เอาร์ดเอาเปรียบ แข่งขัน และความไม่ยุติธรรม เนื่องจากผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่กับกลุ่มชนจำนวนน้อยซึ่งเป็นนายทุน โดยชั้นล่างไม่มีอำนาจในการต่อรอง เพราะเกิดความไม่เท่าเทียมกัน

SYMBOLIC INTERACTION

- ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction)
 - George Herbert Mead, Herbert Blumer, Erving Goffman
 - มนุษย์จะมีการกระทำต่อสิ่งต่างๆ ตามความหมายที่ให้กับสิ่งเหล่านั้น ซึ่งความหมายต่างๆ
 - เกิดขึ้นจากการกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคม โดยสามารถปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทางสังคม
 - ดังนั้น มนุษย์จะเรียนรู้เกี่ยวกับความหมายและสัญลักษณ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การคิด และเข้าใจสภาพแวดล้อม และถ่ายทอดผ่านทางสัญลักษณ์

- ➡ REPRODUCTIVE HEALTH เป็นเรื่องของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคล
- ➡ เรื่องเพศอาจถูกให้ความหมายตามทฤษฎีทางสังคมต่าง ๆ เช่น
 - ✓ เป็นเรื่องของโครงสร้างและหน้าที่ในฐานะของตัวกำหนดสถาบันครอบครัว
 - ✓ เป็นเรื่องของการแบ่งงานในบ้านและงานนอกบ้านให้กับความแตกต่างทางเพศ ภายใต้กรอบอธิบายเรื่องชนชั้นของเศรษฐศาสตร์การเมือง
 - ✓ เป็นเรื่องของการให้ความหมายเรื่องเพศเป็น stemming กิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ หรือการมองเป็นวัตถุ
- ➡ อาย่างไรก็ตามสิ่งที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญคือเรื่องของสิทธิอนามัย เจริญพันธุ์ที่ทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียม

POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH

วัฒนธรรมชาตยเป็นใหญ่

“

“ฝ่าได้หมายไม่ได้”

“ช้างเท่าน้ำ”

“ลูกผู้ชาย”

เพลง ชาญชาติหาร
คำร้อง/ท่านอย น้อย พrushy
ขับร้อง น้อย พrushy

รือสร้างนายาคติ

ความเป็นชาย

ในสังคมไทย

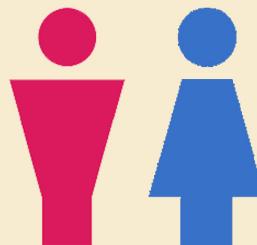

ความเป็นชาย เป็นหญิง

“

“กุลสตรี”

“ผ้าพับไว้”

“วุปริตผิดเพศ”

“เพศแฝก”

กลุสตรีไทย
อ่อนช้อย+งดงาม+ตราตรึงใจ
ดั้งนี้ในการสืบสานประเพณีไทยโบราณ

4350
ธรรมเนียมที่สตรีไทยพึงปฏิบัติ

THE HISTORY OF MANKIND

chairman

ประธาน

"ระบบชายเป็นใหญ่"
คืออะไรนะ?

พังกลาย ร่วงหล่น แตกสลาย
ในวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงจึงเจ็บปวด

“ในเมื่อมันมาจากการของสร้าง
เราจะเปลี่ยนได้ไหม
เราเชื่อว่าเปลี่ยนได้”

กิจกรรม: ผู้ชายไทยเป็นอย่างไร? ผู้หญิงไทยเป็นอย่างไร? ชายและหญิงท่าเที่ยมกันจริงหรือ?

Q&A

